

LICG HUISDIERENBIJSLUITER

DE HANDLEIDING VOOR HET HOUDEN VAN HUISDIEREN

Serie zoogdieren

Hamster

Onderfamilie Cricetinae

Hamsters zijn kleine knaagdiertjes die vrij tam kunnen worden. Hamsters slapen overdag veel en kunnen bijten als ze wakker gemaakt worden. Voor kinderen kan dat minder leuk zijn. De Syrische hamster en de Chinese dwerghamster kunnen als huisdier worden gehouden. De Russische, Roborovski en Campbelli dwerghamsters staan niet op de huis- en hobbydierenlijst en mogen vanaf 1 juli 2024 niet meer gefokt of geïmporteerd worden.

Kies het juiste dier voor uw situatie: lees vóór het kopen eerst of de hamster het huisdier is dat u zoekt.

Algemeen

De hamster is een knaagdier dat 's nachts en in de schemering actief is. Hamsters worden veel als huisdier gehouden, mede door hun handzame formaat. Hoewel kinderen vaak dol zijn op dit diertje, zijn hamsters eigenlijk niet zo geschikt voor kleine kinderen omdat ze overdag veel slapen en dan niet gestoord willen worden. Dat kan voor het kind erg teleurstellend zijn. Bovendien zijn hamsters tere diertjes, dus er moet voorzichtig mee omgegaan worden. Voor mensen die overdag niet thuis zijn, kan het juist handig zijn dat de hamster 's avonds pas actief wordt.

De Syrische hamster ('goudhamster') en de Chinese dwerghamster leven solitair (alleen) en kunnen absoluut niet samen met soortgenoten worden gehouden. Ook de andere dwerghamsters kunnen het beste in hun eentje gehouden worden, omdat samenleven vaak niet goed gaat. Hamsters worden gemiddeld tussen de twee en drie jaar oud, de Chinese dwerghamster kan wat ouder worden, tot zo'n vier jaar.

Verschillende varianten

Er bestaan zo'n twintig verschillende hamstersoorten. Op de huis- en hobbydierenlijst staan twee hamstersoorten, zij mogen in Nederland gehouden en gefokt worden. Dit zijn de Syrische hamster (*Mesocricetus auratus*, ook wel goudhamster genoemd) en de Chinese dwerghamster (*Cricetulus barabensis*).

Cricetulus barabensis omvat een groep van nauw verwante soorten of ondersoorten. Er zijn drie groepen te onderscheiden, 'barabensis', 'griseus' en 'pseudogriseus'. Omdat onduidelijk is of dit soorten of ondersoorten zijn, gebruiken we hier de naam *C. barabensis* en 'Chinese dwerghamster' voor al deze vormen. Op de huis- en hobbydierenlijst staat deze diersoort als "*Cricetulus barabensis* / *griseus* / *pseudogriseus*". De Chinese dwerghamster is een langstaarddwerghamster, hij heeft een wat langer staartje.

Behalve deze twee soorten werden voorheen ook de Russische dwerghamster (*Phodopus sungorus*), de Roborovski dwerghamster (*Phodopus campbelli*) en de Campbelli dwerghamster (*Phodopus campbelli*) veel gehouden. Dit zijn kortstaarddwerghamsters. Zij staan niet op de huis- en hobbydierenlijst. Daarom mogen ze sinds 1 juli 2024 niet meer gefokt of geïmporteerd worden. Er is een overgangsregeling voor dieren die aantoonbaar voor 1 juli 2024 al als huisdier gehouden werden. Zij mogen nog gehouden worden en ook van eigenaar wisselen. Ze mogen zich niet voortplanten.

De verschillende hamstersoorten komen voor in verschillende kleuren en vachtstructuren. Vooral bij de Syrische hamster is er veel variatie. Zo zijn er gladharige hamsters, maar ook dieren met lang haar of een rex-vacht (gekrulde vacht). Syrische hamsters worden ook goudhamsters genoemd, omdat de wilde hamsters een goudkleurige vacht hebben, maar de Syrische hamster komt ook voor in andere kleuren.

De wildkleur van de Chinese dwerghamster is een bruinigrijze vacht met een donkere streep over zijn rug. Er bestaat ook een 'geklekte' vorm met een lichte vacht met bruine streep en wildkleur vlekken en soms worden tegenwoordig ook andere vormen gezien, zoals wit of 'blauw'(licht, crème-achtig grijsbruin).

Syrische hamsters zijn een stuk groter dan dwerghamsters. Ze zijn ongeveer 12 tot 16 centimeter lang en wegen zo'n 130 tot 200 gram. De vrouwtjes zijn wat groter dan de mannetjes.

De Chinese dwerghamster is ongeveer 9 tot 12 centimeter lang en weegt gemiddeld 40-50 gram.

Van de kortstaarddwerghamsters is de Roborovski de kleinste met zo'n 4 tot 8 centimeter en een gewicht van maar 25 tot 45 gram. De Russische dwerghamster is ongeveer 7 tot 8 centimeter lang, de Campbelli dwerghamster 9 tot 12 centimeter. Deze twee wegen zo'n 40 tot 60 gram.

Van nature

Hamsters zijn schemer- en nachtdieren. Overdag slapen ze graag en laten ze zich niet veel zien. De Russische dwerghamster vormt een uitzondering op de regel, die is ook wel overdag actief. De Chinese dwerghamster is een goede klimmer en gebruikt daarbij ook zijn langere staartje voor stabiliteit. Syrische hamsters en de kortstaardwerghamster soorten leven vooral op de grond.

Een hamster kan hamsteren, dat wil zeggen dat het dier eten verzamelt in twee grote wangzakken en dit meeneemt naar het hol.

In de natuur houden Syrische hamsters een winterslaap. Dit gebeurt meestal pas als de temperatuur onder de tien graden Celsius blijft, wat in onze huiskamers niet voorkomt. Het is niet nodig voor de gezondheid van de hamster om een winterslaap te houden. Een hamster in winterslaap ligt half opgerold met de voorpootjes vooruit en voelt koel, maar wel zacht, aan. Is uw hamster toch in winterslaap gegaan en wilt u hem er uit halen, warm hem dan langzaam op.

Ook dwerghamsters doen iets wat daarop lijkt: zij kunnen overdag korte tijd in 'torpor' gaan, een soort 'mini-winterslaapje' van gemiddeld 3 tot 7 uur waarbij de lichaamstemperatuur zakt. Ze doen dat in het wild in de winter, wanneer de daglichtperiode kort is en de temperatuur laag. Zo sparen ze energie. Tegen de schemering worden ze weer wakker. De neiging om in torpor te gaan is per dier verschillend, sommige dieren doen het nooit. Ook in gevangenschap komt dit verschijnsel wel eens voor, bijvoorbeeld als de hamster op een donkere en koele plek staat en maar weinig uren licht krijgt.

Huisvesting

Hamsters hebben voldoende ruimte nodig zodat ze genoeg beweging krijgen. De minimale grondafmeting voor een dwerghamsterverblijf is 70 x 50 centimeter. Voor Syrische hamsters is een verblijf nodig van 100 x 50 centimeter of groter. Dit oppervlak zorgt er ook voor dat het verblijf goed kan worden ingericht. Om daarnaast het bruikbare oppervlak nog verder te vergroten kan gebruik gemaakt worden van etages. Pas echter op dat er geen grote hoogteverschillen zijn waar de hamster diep kan vallen, ze kunnen slecht diepte zien. Zorg liefst voor randen langs de etages om vallen te voorkomen. De Chinese dwerghamster is een goede klauteraar en kan waarschijnlijk wat beter diepte inschatten.

Hamsters kunnen het beste gehouden worden in glazen verblijven (aquarium of terrarium) of eventueel in een zelfgebouwd verblijf. In alle gevallen is de diepte van de bak belangrijk omdat er een dikke laag bodemstrooisel in moet passen. Hamsters maken in de natuur een slaapkamer op zo'n 50 centimeter diepte en graven graag, hoewel ze in de natuur soms ook gebruik maken van verlaten holen van andere dieren. Als hamsters hun natuurlijke graafgedrag niet kunnen vertonen is de kans op afwijkend gedrag, zoals traliebijten, groot.

Probeer liefst een strooiseldiepte van tenminste 40 tot 50 centimeter aan te bieden, maar als dit niet gehaald kan worden, geldt: hoe dieper, hoe beter. Houd een minimale strooiseldiepte aan van 15 centimeter voor dwerghamsters en 25 centimeter voor Syrische hamsters. Dit is het gemakkelijkste te realiseren in een glazen bak. Er bestaan ook traliekekooien met een speciale, diepe onderbak, maar vaak zijn die te klein. Let bij dwerghamsters in een traliekekooi goed op dat de spijlen niet te ver uit elkaar staan in verband met ontsnappen.

Ook belangrijk is dat er in het verblijf een goede ventilatie maar geen tocht is, en dat het materiaal bestand is tegen knagen. Om genoeg frisse lucht toe te laten, kan een glazen bak het beste afgedekt zijn met gaas of smalle tralies waar het dier niet bij kan komen.

In het hamsterverblijf is per dier minimaal één donkere schuilplaats noodzakelijk, waarin de hamster kan slapen. Dat geldt ook als er veel graafmogelijkheden zijn, want sommige hamsters geven de voorkeur aan een slaaphuisje boven een zelf gegraven hol. Hiervoor zijn speciale hamsterhuisjes te koop. Let er bij het houden van een Syrische hamster op dat huisjes en ook andere speelmaterialen groot genoeg zijn, ook als het dier is uitgegroeid. In de natuur maken hamsters vaak gangenstelsels met meerdere kamers. Het is daarom fijn als hun slaaphuisje ook meerdere vertrekken heeft. Bovendien is het handig als het dak geopend kan worden zodat u kunt controleren of de hamster geen voedsel heeft opgeslagen dat kan bederven. Gebruik liever geen plastic huisjes omdat die splinteren als er aan geknaagd wordt. Pas ook op dat er bij houten huisjes geen lijm- of harsklodders of nietjes en andere scherpe onderdelen aan het huisje zitten.

Geschikte bodembedekkers voor hamsters zijn bijvoorbeeld materialen op basis van maïs, houtpulp, karton, hennep of katoenzaadvezel. U kunt ook houtkrullen (zaagsel) gebruiken, maar er zijn aanwijzingen dat houtkrullen van naaldhout slecht voor de gezondheid van de hamster kunnen zijn. Stofarme houtvezel van loofhout kan goed gemengd worden met hooi zodat de hamster er gangen in kan graven. Bij langharige hamsters zult u een bodembedekker moeten zoeken die niet te veel in het haar blijft hangen, zaagsel is dan niet geschikt. Zorg ervoor dat de bodembedekking goed absorbeert en stofvrij is.

Als nestmateriaal is onder andere hooi, toiletpapier of tissue geschikt. Gebruik géén synthetische of katoenen 'hamsterwatten', dat kan de wangzakken of de darmen van de hamster verstoppen en draden van het materiaal kunnen zijn pootjes afknellen. Vermijd ook stoffen die draden vormen omdat de pootjes daarin verstrikt raken, materialen die uit langere vezels bestaan die in elkaar klitten of producten die klonteren of opzwellen zonder uit elkaar te vallen als er water bij komt.

De meeste hamstersoorten zijn zindelijk. Het is verstandig om in de hoek van de kooi waar de hamster zijn behoefte doet een plat, laag bakje met goed absorberende bodembedekker neer te zetten. Zo is de toiletplaats gemakkelijk schoon te houden. Kies geen klompvormende kattenbakkorrels, deze kunnen bij inslikken verstopping veroorzaken.

Hamsters vinden het prettig om een zandbadje te kunnen nemen. Zet een zware, lage schaal met chinchillazand neer zodat ze er in kunnen rollen. Vogelzand is niet geschikt, dat bevat scherpe stukjes schelp.

Hamsters hebben graag beweging. Als de hamsters niet kunnen ontsnappen en de omgeving veilig is, is het verstandig om ze van tijd tot tijd buiten de kooi de pootjes te laten strekken. Dat kan bijvoorbeeld in een speciale speelren, waarbij u er op moet letten dat het dier er niet uit kan klimmen.

In het verblijf geeft een looprad de hamster de mogelijkheid om veel te bewegen. Kies altijd voor een gesloten looprad zonder spijlen en zonder standaard, zodat de hamster niet knel kan komen te zitten met bijvoorbeeld zijn poten of zijn kop. Zorg er ook voor dat het rad groot genoeg is zodat de hamster niet met een kromme rug loopt. Voor een Syrische hamster is een doorsnede vanaf 30 centimeter geschikt; dwerghamsters kunnen ook in een iets kleiner radje goed lopen. Houd aan dat de doorsnede minimaal twee keer de lengte van het dier moet zijn of groter om te zorgen dat hij zijn rug recht kan houden en hij niet steeds met zijn kop omhoog loopt. Als de hamster continu in het rad loopt, is het beter om het rad af en toe even weg te zetten zodat het dier zichzelf niet uitput.

Speelhuisjes en verschillende soorten schuilhuisjes geven de hamster afwisseling. Voor Syrische hamsters en vooral voor Chinese dwerghamsters zijn ook wat uitdagendere klautermogelijkheden in de vorm van stronken en stenen (zonder scherpe punten) geschikt. Let er goed op dat alle zwaardere voorwerpen in het verblijf op de bodem van de bak rusten of op een plateau, waarbij het plateau op poten op de bodem van de bak moet staan. Als het dier gaat graven kunnen ze anders gaan schuiven of inzakken, wat gevaarlijk is voor de hamster.

Richt verder het verblijf in met tunnels, buizen en wisselend speelgoed zoals kartonnen doosjes, wc-rolletjes, ongeverfde houten speeltjes of nestmateriaal om mee te bouwen en te versnipperen. Dit houdt de hamster bezig. Ook kunt u stukjes droog voedsel verstoppen zodat de hamster dit zelf kan zoeken.

Voor Chinese dwerghamsters en Syrische hamsters geldt dat het solitair levende dieren zijn. In het wild zoeken ze hun soortgenootjes alleen op om te paren, en zodra de moeder haar jongen heeft grootgebracht, verlaten zij het nest om alleen verder te leven. Deze hamsters kunnen dus niet samen met soortgenoten in één verblijf worden gehouden, ze zijn dan agressief tegen elkaar. Dit begint in de puberteit: voor die tijd gaat het vaak nog goed. De vrouwtjes zijn het meest agressief.

De Russische dwerghamster, Roborovski dwerghamster en Campbelli dwerghamster leven van nature in kleine familiegroepjes van ouders en hun opgroeiende kinderen. Toch gaat het samenleven ook bij deze dwerghamsters in gevangenschap vrijwel nooit goed. Vooral bij de Russische dwerghamster blijken de dieren vaak te gaan vechten, maar ook bij de Roborovski en Campbelli dwerghamster kan ruzie voorkomen.

Ook als u twee dieren van gelijk geslacht uit hetzelfde nest bij elkaar huisvest komt het regelmatig voor dat ze, als ze wat ouder worden, alsnog plotseling ruzie krijgen. Daarbij kunnen flinke verwondingen ontstaan. Zelfs bij regelmatig controleren kan het zijn dat u te laat bent met ingrijpen. Grotere groepjes mannen bij elkaar gaat vaak fout. Het is daarom aan te raden de dieren alleen te houden. Zet in elk geval nooit zomaar een nieuwe hamster bij uw hamster in de kooi!

Omdat u met deze soorten niet mag fokken, kunt u ook geen (ongecastreerde) mannetjes en vrouwtjes bij elkaar zetten. Heeft u al een bestaand paartje dat goed met elkaar omgaat, overleg dan met uw dierenarts of het mannetje gecastreerd kan worden. Als ze uit elkaar gehaald worden, geeft dat namelijk stress.

Houd er rekening mee dat een hamster 's nachts actief is en dan aardig herrie kan maken. Een plekje op de kinderkamer is daarom geen goed idee! Zoek een plek waar het overdag rustig is omdat de dieren dan slapen. Zet het verblijf niet in de directe zon, dat is snel te warm. Ook dichtbij een geluidsbox of televisie is niet prettig voor de hamster.

Verzorgen en hanteren

Hamsters kunnen bijten, maar doen dit niet vaak. Als een hamster bijt, is dit meestal omdat hij ziek is, ergens pijn heeft of omdat hij te hardhandig wordt opgepakt. Ook wanneer hamsters uit hun slaap gewekt worden, kunnen ze erg schrikken en dan bijten. Laat ze dus met rust als ze slapen. Verder kan het voorkomen dat uw hamster uw vingers voor iets lekkers aanziet, vooral als u hem net iets te eten heeft gegeven en uw hand daar nog naar ruikt.

Hamsters kunnen erg tam worden. Het is verstandig de hamster van jongs af aan regelmatig op te pakken en te aaien, zodat hij eraan went. Til het diertje altijd voorzichtig op door hem liefst van opzij rustig in uw handen te scheppen en laat hem in het kommetje van uw hand zitten. Een hamster kan het als bedreigend ervaren als u hem onverwachts van boven oppakt, en zal dan proberen te vluchten of bijten.

Hamsters zijn erg snel, let dus op dat ze niet uit de hand of van tafel springen. Vooral Roborovski dwerghamsters zijn razendsnel en moeilijk te vangen als ze ontsnappen! Laat ze daarom niet door kleine kinderen hanteren. Houd hamsters niet hoog boven de grond, laat ze niet op een tafel lopen en vervoer ze het liefst in een bakje.

Ook tamme hamsters willen vaak liever lopen dan stil in uw hand zitten. U kunt een hamster van hand tot hand laten lopen zodat hij zich niet gevangen voelt, maar houd uw hand wat gekromd onder hem en houd uw duim over zijn rug zodat uw hand de hamster omsluit. Zo zorgt u ervoor

dat hij niet ineens van uw hand kan rennen. Oefen dat op een veilige plek vlak boven een ondergrond, zoals boven de grond, een tafel of een bank of bed. Houd er rekening mee dat hamsters als ze schrikken, ineens kunnen gaan rennen.

Chinese dwerghamsters zullen zich ook met hun pootjes aan uw vingers vasthouden en hebben meer balans.

Voor alle hamsters geldt dat ze klein en teer zijn, daarom is het zaak kinderen te leren dat ze er heel voorzichtig mee om moeten gaan. Blijf erbij als de kinderen een hamster willen oppakken. Een hamster is te klein en te teer om daadwerkelijk geknuffeld te worden.

Soms moeten de nagels van een hamster worden geknipt. Om te voorkomen dat u in het leven knipt, kunt u dit door de dierenarts laten doen, maar als u voorzichtig te werk gaat, kunt u het met een speciaal nageltangetje zelf doen. Door in het verblijf materialen te gebruiken waar de nagels op afslijten, zoals stenen of houten bruggetjes, zorgt u dat er minder vaak of zelf niet meer geknipt hoeft te worden.

Als u een langharige hamstersoort heeft, moet de vacht regelmatig (voorzichtig!) ontward en gekamd worden.

Natuurlijk moet u het verblijf regelmatig schoonmaken. Hoe vaak dat nodig is, hangt ook af van het formaat en de inrichting. Vervang wekelijks een deel van het bodemmateriaal, daar waar het vies is geworden. Laat steeds een deel van het materiaal dat niet erg vies is, liggen zodat het verblijf voor de hamster nog als 'thuis' ruikt. Haal ook nooit al het nestmateriaal uit het slaaphuisje in een keer weg. Als het nesthuisje schoongemaakt moet worden, bewaar dan een deel van het nestmateriaal zodat u dat er na afloop weer in terug kunt leggen. Maak regelmatig de overige inrichting zoals loopradje, zandbadje, drinkflesje en voerbakje schoon.

Omdat hamsters voedsel in hun nest bewaren, moet u dit dagelijks even controleren. Verwijder voer dat kan bederven.

Het kan verstandig zijn een paar keer per jaar het hele verblijf schoon te maken, want er kunnen anders gemakkelijk voerrestjes, vieze plekken en soms ook insecten uit bijvoorbeeld voer achterblijven. Doe dat in elk geval als er parasieten of andere beestjes zijn of na ziekte.

Voeding

Alle hamstersoorten hebben dierlijke eiwitten nodig om gezond te blijven. In de natuur eten ze bijvoorbeeld insecten om in deze behoefte te voorzien. In compleet hamstervoer zitten alle voedingsstoffen die een hamster nodig heeft. Het is beter om biks te voeren dan om gemengd voer te geven. Uit het gemengde voer snoept een hamster vaak de lekkere zaden en noten die erg vet zijn en weinig calcium bevatten. Hierdoor wordt het voer te eenzijdig en kan het dier bijvoorbeeld gaan lijden aan botontkalking.

De hoeveelheid biks is tien tot twaalf gram per dier per dag. Dit kan aangevuld worden met groenten of fruit, of bijvoorbeeld een heel klein stukje kaas of ei. Zorg er wel voor dat u de hamster niet overlaadt met extraatjes. Als u ziet dat het dier het speciale hamstervoer laat staan, krijgt hij te veel 'lekkers' en loopt u het risico dat hij belangrijke voedingsstoffen mist. Ook zou hij dan suikerziekte kunnen ontwikkelen.

Hamsters moeten kunnen knagen om hun tanden af te laten slijten. Geef daarom takken van bijvoorbeeld wilg en eventueel af en toe noten. Hamsters hebben onbeperkt vers drinkwater nodig. Dit kunt u geven in een bakje of in een drinkflesje. Controleer bij een drinkflesje dagelijks of de drinknippel niet verstopt is geraakt.

Voortplanting

Het verschil tussen mannetjes en vrouwtjes is bij jonge hamsters te zien als u onder de staart kijkt. Bij vrouwtjes is de afstand tussen de anus en de plasopening veel kleiner dan bij mannetjes. Bij vrouwtjes is daar bovendien de vulva te zien, terwijl er bij mannen haar groeit tussen beide openingen. Bij volwassen hamsters is het geslachtsonderscheid gemakkelijker te maken: als u van bovenaf kijkt, ziet u dat vrouwtjes een afgerond achterwerk hebben. Dat van mannetjes loopt toe in een punt. Bij de Chinese dwerghamster is het verschil tussen mannen en vrouwen vanaf een week of acht gemakkelijk te zien, want de mannetjes hebben een opvallend grote balzak.

Zet nooit zomaar een mannetje en een vrouwtje bij elkaar, ze kunnen dan gaan vechten. Zeker bij de Chinese dwerghamster is het koppelen op volwassen leeftijd heel lastig. Kies bovendien ouderdieren zorgvuldig uit. Fok niet met dieren met erfelijke aandoeningen of waarvan u de achtergrond en verwanten niet kent, omdat ze ongemerkt drager kunnen zijn van een erfelijke afwijking. Ook mogen niet alle kleurvarianten en vachtvarianten met elkaar gekruist worden omdat er soms kans is op afwijkingen bij de jongen. Verdiep u hier dus eerst in voor u met hamsters fokt. Zou u willen fokken, denk er dan aan dat het mannetje na de paring weer verwijderd moet worden.

Fokken met de Russische, Roborovski en Campbelli dwerghamsters is vanaf 1 juli 2024 niet toegestaan, omdat deze soorten niet op de huis- en hobbydierenlijst zoogdieren staan. U moet er dus voor zorgen dat vrouwtjes niet gedekt kunnen worden. Heeft u echter al een paartje van man en vrouw dat voor die datum al samen jongen heeft grootgebracht en goed met elkaar omgaat dan kunt u die het beste bij elkaar houden, omdat ze stress blijken te krijgen als een aan elkaar gehecht paartje gescheiden wordt. U moet dan wel zorgen dat er geen jongen komen door het mannetje te laten castreren.

Syrische hamsters zijn op een leeftijd van vier weken al vruchtbaar, Chinese dwerghamsters rond vijf weken. Als ze erg jong zijn, zijn ze echter nog niet in staat een nestje groot te brengen.

Een hamstervrouwtje is eens per vier dagen bereid te paren. Dit moet altijd op neutraal terrein of in het verblijf van het mannetje gebeuren en nooit in het verblijf van het vrouwtje! Vrouwtjes kunnen erg agressief zijn, vooral op hun eigen terrein. De draagtijd is afhankelijk van de soort: ongeveer 16 dagen bij de Syrische hamster en 18 tot 22 dagen bij de Chinese dwerghamster. Per keer worden er ongeveer twee tot acht jongen geboren.

Pasgeboren hamsters zijn kaal en blind, en erg klein. Als de moeder zich bedreigd of niet op haar gemak voelt, bestaat de kans dat ze haar jongen doodt of opeet. Verstoor het nest de eerste twee weken daarom zo min mogelijk, raak de jongen niet onnodig aan en verschoon dan tijdelijk niet.

Als de jongen twee weken oud zijn, nemen ze al regelmatig een kijkje buiten het nest. Vanaf die leeftijd kunt u hen ook voorzichtig in de hand nemen om hen te laten wennen aan hanteren. Zorg dat uw handen naar de bodembedekking ruiken en haal liefst de moeder even weg, want ze kan haar jongen verdedigen. Houd uw handen laag boven de bodem van de kooi, want de jongen zijn snel en kunnen dan vallen.

Op de leeftijd van drie weken kunnen de jongen apart van de moeder gehuisvest worden. Zorg ervoor dat mannetjes en vrouwtjes van elkaar gescheiden worden. Houd ze zo liefst nog een week of twee in groepjes met alleen broertjes of alleen zusjes voor ze apart van elkaar naar een nieuwe eigenaar gaan. Fok niet als u nog geen adressen heeft voor de jongen.

Overweegt u te gaan fokken, let dan extra op de bodembedekking. Snel instortende gangen kunnen gevaarlijk zijn omdat de jongen bedolven kunnen worden en de ouders hun nestje niet meer kunnen terugvinden. Kies voor materiaal waarin de gangen niet gemakkelijk instorten of geef een minder dikke strooisellaag en bied alternatieve nestgelegenheid aan met behulp van buizen en schuilhuisjes

Ziekten en aandoeningen

Een gezonde hamster heeft een glanzende vacht en een levendige uitstraling. De oogjes zijn helder en droog, en de nagels niet te lang. Een gezonde hamster ademt rustig en regelmatig.

Hamsters zijn over het algemeen sterke dieren. Ze worden niet snel ziek maar als u ziet dat het dier sloom, lusteloos of apathisch is, is de kans groot dat hij iets onder de leden heeft. Ook is het verstandig alert te zijn op de volgende verschijnselen: een opgetrokken rug, sterke vermagering, een mottige vacht, veel water drinken en diarree (vaak herkenbaar aan plakkerige ontlasting in de vacht).

Het is vaak moeilijk om te zien of een hamster niet goed eet of drinkt. Als een hamster geen eetlust heeft, blijft het dier nog wel hamsteren. Het voerbakje raakt in dat geval dus wel leeg, maar het holletje ligt vol ongebruikt voedsel. Om te voorkomen dat een hamster ziek wordt, is het zaak de kooi goed schoon te houden, en ervoor te zorgen dat het dier gezonde, uitgebalanceerde voeding binnenkrijgt.

De wangzakken van de hamster worden gebruikt om voedsel in te verzamelen, maar ze kunnen ook verstopt raken door bijvoorbeeld synthetisch, onverteerbaar nestmateriaal of kleverig snoepgoed. Dat kan ook voorkomen als de hamster niet goed kan kauwen doordat zijn tanden en kiezen niet goed op elkaar aansluiten.

Diarree bij de hamster kan komen door verkeerde voeding of door een infectie met een bacterie die darmontstekingen veroorzaakt. Dat laatste wordt ook wel natstaart of 'wet tail' genoemd en komt vooral voor bij jonge hamsters. Hierbij is snelle behandeling nodig om de bacterie te remmen en uitdroging te voorkomen. Stress is een factor in het ontstaan van de ziekte. Diarree kan ook ontstaan na gebruik van antibiotica, omdat deze de darmflora aantasten waardoor ongewenste bacteriën kunnen uitgroeien.

Hamsters kunnen hartklachten krijgen als ze ouder worden, vanaf zo'n anderhalf jaar, waarbij ze snel gaan ademen, sloom worden, slecht eten en koude pootjes hebben. Met behulp van medicijnen kan daar soms iets aan worden gedaan.

Bij hamsters komt soms suikerziekte (diabetes) voor. Dit kan erfelijk zijn maar ook voeding is een belangrijke factor. Om diabetes te voorkomen is het belangrijk een goede kwaliteit voer te geven, de hamster niet te overvoeren en spaarzaam te zijn met snoepgoed en vette voedingsmiddelen.

Andere aandoeningen bij hamsters zijn verwondingen, tandproblemen, en soms verkoudheid of longontsteking. Raadpleeg bij twijfel over de gezondheid van uw hamster altijd een dierenarts.

Hamsters hebben geurklieren, die bij de Syrische hamster op de flanken zitten en bij de dwerghamsters op de buik. Bij mannetjes zijn deze meer ontwikkeld; ze zijn soms te zien doordat de vacht daar wat vochtig is.

Vrouwelijke Syrische hamsters scheiden elke vier dagen een witte substantie uit, dit hoort bij hun normale cyclus en is geen reden tot ongerustheid.

Benodigde ervaring

Voor het op een verantwoorde wijze houden van dit huisdier is geen specifieke ervaring nodig.

Aanschaf en kosten

De Syrische hamster en de Chinese dwerghamster staan op de huis- en hobbydierenlijst en mogen dus gehouden, geïmporteerd en gefokt worden. U kunt ze aanschaffen bij een fokker, een dierenspecialzaak of een asiel of knaagdierenopvang.

De Russische, Roborovski en Campbelli dwerghamster mogen sinds 1 juli 2024 niet meer gefokt of geïmporteerd worden. Er is een overgangsregeling voor dieren die aantoonbaar voor 1 juli 2024 al als huisdier gehouden werden. Zij mogen nog gehouden worden en ook van eigenaar wisselen. Als u zo'n hamster wilt aanschaffen moet deze dus

- al aantoonbaar in Nederland werden gehouden vóór 1 juli 2024, óf
- geboren zijn uit een moederdier dat al drachtig was én in Nederland was vóór 1 juli 2024.

Wilt u zo'n dier kopen of overnemen, vraag dan om een bewijs van de vorige eigenaar dat aan een van deze eisen voldaan is. Dat kan bijvoorbeeld met een chipregistratie, aankoopbewijs, inschrijving bij en/of rekening van een dierenarts of, als dat niet haalbaar is, eventueel een foto van het dier met betrouwbare datum. Een verklaring van een 'getuige' is onvoldoende bewijs! Zorg ervoor dat u het bewijs ook meekrijgt, zodat u bij een eventuele controle kunt laten zien dat u het dier volgens de regels heeft aangeschaft. Lees ook het artikel over de huis- en hobbydierenlijst op www.licg.nl.

De prijs van een hamster hangt af van de soort, vachtkleur en vachtsoort. Over het algemeen kunt u voor minder dan twintig euro slagen. Een goed formaat hamsterkooi met diepe onderbak of een aquarium of terrarium, compleet ingericht met huisje, drinkflesje en voerbak is te koop vanaf ongeveer 140 euro voor dwerghamsters, voor Syrische hamsters is het verblijf vanwege het grotere formaat iets duurder. De kosten zijn ook afhankelijk van het formaat en de uitvoering van het verblijf.

Terugkerende kosten zijn die voor hooi, bodembedekker en voer. Daarnaast kunt u voor kosten komen te staan als uw dier onverhoopt ziek wordt.

Aandachtspunten

- Laat hamsters niet zomaar los lopen, want ze kunnen door knagen veel schade veroorzaken aan bijvoorbeeld snoeren. Dat is uiteraard gevaarlijk. Ook kan het dier in een ruimte kruipen waar hij niet meer uit kan komen (bijvoorbeeld onder het aanrecht). Het is beter om een deel van de kamer af te zetten met een ren (met smalle spijltjes of gesloten schotten!) en er bij te blijven als u de hamster wilt laten rondlopen.
- Wilt u uw hamster meer beweging geven, kies dan niet voor een 'hamsterbal'. Deze ballen, waarbij de hamster binnen in de bal loopt, zijn dierenonvriendelijk. De hamster kan er niet zelf voor kiezen de bal te verlaten, kan zich niet verstoppen en loopt risico op verwondingen. Zorg voor een veilige plek waar de hamster vrij kan rondlopen zonder te ontsnappen en waar hij zich ook kan terugtrekken.
- Hamsters brengen vrijwel hun hele leven in hun verblijf door. Zorg er daarom voor dat dit voldoende groot is en dat ze er kunnen graven en onderzoeken. In het Praktisch document over 'Inrichting van knaagdiervverblijven' op licg.nl leest u daar meer over.
- Ook als uw dier niet op de huis- en hobbydierenlijst staat, blijft het natuurlijk in de eerste plaats belangrijk om goed voor uw dier te blijven zorgen. Dat betekent dat u gerust naar een dierenarts kunt gaan als er iets met uw dier aan de hand is. Ook als u twijfelt of uw bewijs dat uw dier aan de regels voldoet wel voldoende is, want de dierenarts heeft geen taak om dat te controleren of door te geven aan de overheid.

- Heeft u een hamster en kunt u zelf om wat voor reden dan ook niet meer voor uw dier zorgen? Zoek dan een goed nieuw tehuis voor hem. Gaat het om een Russische, Roborovski of Campbelli dwerghamster, vergeet dan niet om een kopie van uw bewijs dat uw dier al voor 1 juli 2024 als huisdier werd gehouden, mee te geven aan de nieuwe eigenaar.

Kijk voor informatie over de bronnen van deze huisdierenbijsluiter op www.licg.nl

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: oktober 2025

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl